

Sygn. akt I Ca 304/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 sierpnia 2016 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSO Barbara Bojakowska

Sędziowie SO Elżbieta Zalewska-Statuch

SR (del.) Elżbieta Sadowska – Augustyniak

Protokolant st. sekr. sąd. Beata Krysiak

po rozpoznaniu w dniu 10 sierpnia 2016 roku w Sieradzu

na rozprawie sprawy z powództwa A. W. (1)

przeciwko (...) S.A. w W.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli

z dnia 18 marca 2016 roku, sygn. akt I C 620/15

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt 1, 3 i 4 w ten sposób, że :

a) w pkt 1 obniża zasądzoną kwotę na rzecz powoda z 1807,50 do 607,50 (sześćset siedem 50/100) złotych , oddalając powództwo w pozostałej części,

b) pkt 3 nadaje brzemienne „, zasądza od A. W. (1) na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 238 (dwieście trzydzieści osiem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,

c) w pkt 4 obniża kwotę należną od (...) S.A. w W. z 262 zł do 87,40 (osiemdziesiąt siedem 40/100) złotych oraz podwyższa kwotę należną od A. W. (1) z 198 zł do 372,60 (trzysta siedemdziesiąt dwa 60/100);

I. zasądza od A. W. (1) na rzecz (...) S.A. w W. kwotę 350 (trzysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt I Ca 304/16

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 18 marca 2016 roku Sąd Rejonowy w Zduńskiej Woli zasądził od (...) S.A. z siedzibą w W. na rzecz A. W. (1) 1.807,50 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 30 maja 2015 roku do dnia zapłaty (pkt 1.), w pozostałym zakresie powództwo oddalił (pkt 2.) oraz orzekł o kosztach procesu (pkt 3.) oraz o nieuiszczonych kosztach sądowych (pkt 4.).

Powyższe orzeczenie zapadło w oparciu o następujące ustalenia i wnioski:

W dniu 28 listopada 2014 roku w S. doszło do kolizji drogowej z udziałem samochodu osobowego H. (...) nr rej. (...) stanowiącym własność A. W. (1) oraz samochodu S. (...) nr rej. (...) którego właściciel posiadał wykupioną w (...) S.A. w W. polisę OC posiadaczy pojazdów mechanicznych. Sprawcą kolizji był kierujący S., za którego odpowiedzialność odszkodowawczą przyjął ubezpieczyciel.

H. (...) została wyprodukowana i zarejestrowana po raz pierwszy w 1999 roku. A. W. (1) kupił ją w Danii i sprowadził do Polski jako pojazd używany ale bezwypadkowy, w bardzo dobrym stanie technicznym. Samochód był w Danii regularnie serwisowany w (...) H.. W wyniku zdarzenia w samochodzie powoda uszkodzeniu uległy m.in.: wykładzina przedniego i tylnego zderzaka, drzwi przednie lewe, drzwi tylne lewe, błotnik tylny lewy, tarcza koła przedniego lewego, obudowa lewego lusterka, próg drzwi lewych.

Tego samego dnia w którym miało miejsce zdarzenie, A. W. zgłosił szkodę pozwanemu. Podczas rozmowy telefonicznej z pracownikiem (...) S.A. powód zażądał naprawienia szkody poprzez przywrócenie pojazdu do stanu poprzedniego tj. jego bezgotówkową naprawę. W reakcji na to żądanie konsultant zaproponował aby powód oddał samochód do Autoryzowanej Stacji Obsługi pojazdów H. prowadzonej przez (...) Sp. z o.o. w Ł. tj. warsztatu należącego do sieci naprawczej (...) Pomoc S.A. A. W. na taką propozycję wyraził zgodę i w przeciągu kilku dni dostarczył H. do (...) K.. W dalszych czynnościach likwidacyjnych poszkodowany nie uczestniczył. Zakres naprawy został uzgodniony bezpośrednio między (...) S.A. w W. a (...) Sp. z o.o. w Ł.. A. W. odebrał naprawiony pojazd a koszty naprawy, które zamknęły się sumą 9.955,63zł zostały pokryte przez pozwanego. Samochód został naprawiony z wykorzystaniem oryginalnych części. Naprawa blacharsko lakiernicza połączona ze szpachlowaniem elementów objęła cały lewy bok pojazdu w tym błotniki oraz drzwi przednie i tylne. Jakość naprawy w obszarze błotnika i przednich drzwi okazała się niewłaściwa i spowodowała utratę wartości pojazdu w stosunku do wartości pojazdu przed naprawą w wysokości 1200 zł. Naprawa blacharsko – lakiernicza pozostałych elementów pojazdu, choć wykonana poprawnie spowodowała obniżenie wartości H. o kwotę 300 zł w stosunku do wartości jaką miałyby gdyby naprawy nie wykonano.

W celu zweryfikowania wartości pojazdu po naprawie, a tym samym ustalenia czy wpłynęła ona negatywnie na wartość samochodu powód skorzystał z ekspertyzy profesjonalisty - rzeczoznawcy (...) Związku (...), któremu za wykonaną usługę uiszczył wynagrodzenie w kwocie 307,50 zł.

W świetle przytoczonych ustaleń Sąd uznał, że powództwo podlega częściowemu uwzględnieniu.

Sąd powołał się na art. 822 § 1 k.c., a następnie podniósł, że w toku postępowania pozwany nie kwestionował swojej odpowiedzialności gwarancyjnej za szkodę doznaną przez powoda. Sąd wskazał, że podstawę prawną tej odpowiedzialności stanowią przepisy art. 436 § 1 w zw. z art. 435 § 1 w zw. z art. 415 k.c. Sporna między stronami stała się kwestia wysokości tej szkody, a zatem wysokości należnego powodowi odszkodowania.

Sąd odwołał się do art. 363 § 1 k.c., po czym zaznaczył, że naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej - umożliwiającej przywrócenie stanu poprzedniego. Sąd zauważył, że powód zrezygnował z gotówkowego sposobu naprawienia szkody i zażądał przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego, wybierając propozycję naprawy bezgotówkowej w (...) H.. Sąd podkreślił, że (...) S.A. nie dysponowało i nadal nie dysponuje własnym zapleczem technicznym i osobowym umożliwiającym przeprowadzenie naprawy pojazdu. Dlatego też w celu wykonania zobowiązania niepieniężnego - spełnienia świadczenia polegającego na restytucji pojazdu, pozwany skorzystał z pomocy profesjonalisty - (...) Sp. z o.o. w Ł..

W tym stanie rzeczy w ocenie Sądu pozwany, na podstawie art. 474 k.c. ponosi odpowiedzialność za działania i zaniechania (...) H.. Zdaniem Sądu nie ma wątpliwości, że spółkę (...) i pozwanego łączył stosunek prawny o którym mowa w art. 474 k.c. Jak ustalono bowiem, kontakty pomiędzy powodem a (...) H. ograniczyły do zdania i odebrania pojazdu. Tymczasem wszelkie kwestie związane z przeprowadzeniem naprawy

w tym ustaleniem jej zakresu, kosztów, terminów ustalane były bezpośrednio między pozwanym a spółką (...) (korespondencja w aktach szkodowych).

Sąd zaznaczył, że dokonana przez pozwanego, przy pomocy profesjonalisty naprawa pojazdu nie doprowadziła do całkowitego przywrócenia stanu poprzedniego. Sąd wyjaśnił, że jakość naprawy w obszarze błotnika i przednich drzwi okazała się niewłaściwa

i spowodowała utratę wartości pojazdu w stosunku do wartości pojazdu przed naprawą

w wysokości 1.200 zł. Sąd dodał, że naprawa blacharsko – lakiernicza pozostałych elementów pojazdu, choć wykonana poprawnie, spowodowała obniżenie wartości H. o kwotę 300 zł w stosunku do wartości, jaką miałyby, gdyby naprawy nie wykonano. W tym stanie rzeczy restytucja pojazdu nie doprowadziła do pełnego wyrównania szkody doznanej przez

A. W.. Łączny ubytek wartości pojazdu, w stosunku do wartości pojazdu przed wypadkiem wynosi 1500 zł. i w ocenie Sądu podlega wyrównaniu poprzez zapłatę w/w sumy pieniężnej.

Zdaniem Sądu, pozwany na podstawie art. 415 k.c. powinien zwrócić powodowi także koszty prywatnej ekspertyzy w wysokości 307,50 zł, ponieważ pomiędzy poniesionym wydatkiem, a zdarzeniem, za które (...) S.A. ponosi odpowiedzialność istnieje adekwatny związek przyczynowy o którym mowa w art. 361 § 1 k.c.

Z tych względów Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda łączną kwotę 1.807,50 zł wraz z odsetkami od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu pozwu w sprawie, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

O kosztach postępowania Sąd rozstrzygnął w oparciu o art. 100 k.p.c., z kolei

o nieuiszczonych kosztach sądowych orzekł na podstawie art. 113 ust. 1 2 pkt 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t.j.: Dz.U. z 2016 roku, poz. 623 – dalej: „u.k.s.c.”).

Apelację od powyższego wyroku wniósł **pozwany**, który zaskarżył przedmiotowe orzeczenie w części, zarzucając mu naruszenie:

- art. 3 ustawy o działalności ubezpieczeniowej - poprzez przyjęcie, iż w ramach działalności ubezpieczeniowej pozwanego mieści się naprawa samochodów;

- art. 429 k.c. poprzez przyjęcie, że o ile w ogóle by miała tu wystąpić odpowiedzialność pozwanego - to miałby on odpowiadać za nienależyte wykonanie usługi przez profesjonalistę;

- art. 474 k.c. poprzez przyjęcie, że pozwany ma odpowiadać za postępowanie podmiotu, w stosunku do którego wyłącznie roszczenia może mieć sam powód;

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie dowolnej oceny materiału dowodowego, nie uwzględniającej faktu, że w skarżonym apelacją zakresie, w ogóle nie mogła powstać odpowiedzialność pozwanego.

W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez obniżenie zasądzonej kwoty 1.807,50 zł o 1.200 zł tj. do wysokości 607,50zł oraz o zasądzenie kosztów postępowania pierwszo instancyjnego i odwoławczego według norm przepisanych.

Alternatywnie apelujący wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji, z uwzględnieniem kosztów postępowania przed Sądem drugiej instancji jako kosztów procesu.

W odpowiedzi na apelację powód wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu apelacyjnym według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługuje na uwzględnienie w całości.

Na wstępie trzeba zauważyć, że chybiony jest zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., ponieważ w swojej treści odnosi się faktycznie do materialnoprawnych podstaw odpowiedzialności odszkodowawczej zakładu ubezpieczeń. Apelujący bowiem podniósł jedynie, że w zaskarżonym zakresie w ogóle nie mogła powstać odpowiedzialność pozwanego. Tym samym przedmiotowy zarzut, wobec niekwestionowania przez pozwanego konkretnych dowodów bądź ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego, należało uznać jako zarzut obrazy art. 474 k.c. oraz art. 429 k.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie.

W konsekwencji Sąd Okręgowy podzielił ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i uznał je za własne.

W niniejszej sprawie pozwany nie kwestionował obowiązku zwrotu na rzecz powoda kosztów prywatnej opinii (...) Związku (...) w wysokości 307,50 zł, jak również zaakceptował zasadzoną na rzecz powoda przez Sąd Rejonowy sumę 300 zł tytułem utraty wartości rynkowej pojazdu wskutek wypadku oraz prawidłowo wykonanej naprawy.

Spór skoncentrował się natomiast wokół zasadności obciążenia pozwanego kwotą 1.200 zł z tytułu odszkodowania za obniżenie wartości pojazdu wskutek częściowo wadliwie dokonanej naprawy (k. 70 - uzupełniająca opinia biegłego z zakresu techniki samochodowej i ruchu drogowego).

W niniejszej sprawie Sąd pierwszej instancji, powołując się na art. 474 k.c., uznał, że pozwany odpowiada za skutki nieprawidłowo przeprowadzonej naprawy pojazdu uszkodzowanego dokonanej w Autoryzowanej Stacji Obsługi pojazdów H. prowadzonej przez (...) Sp. z o.o. w Ł. (dalej: (...)), tj. warsztatu należącego do sieci naprawczej (...) Pomoc S.A. W rezultacie kluczowym jest odniesienie art. 474 k.c. do odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego.

Należy podkreślić, że wymieniony przepis znajduje się w księdze trzeciej, tytule VII, dziale II k.c. o nazwie „skutki niewykonania zobowiązań”, co oznacza, że odnosi się on wyłącznie do odpowiedzialności kontraktowej. Analiza dorobku doktryny oraz orzecznictwa prowadzi do tego samego wniosku (zob. przykładowo: T. Wiśniewski, komentarz do art. 474 k.c., teza 8., Lex/el., wyrok SA w Warszawie z dnia 4 kwietnia 2014 r., sygn. akt I ACa 1137/13, Lex nr 1483862).

Godzi się wskazać, że przywołany przepis stanowi podstawę uzasadniająca rozciągnięcie winy podwładnych na osobę dłużnika, który przy ich pomocy wykonuje swoje zobowiązanie. W niniejszej sprawie więź obligacyjna pomiędzy stronami nie powstała na podstawie umowy, toteż nie można rozważać odpowiedzialności pozwanego w oparciu o art. 474 k.c.

W przedmiotowym postępowaniu (...) S.A. ponosi natomiast w stosunku do powoda odpowiedzialność gwarancyjną za delikt wyrządzony przez posiadacza pojazdu mechanicznego, czyli wynika ona z art. 19 ust. 1 w zw. z art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j.: Dz.U. z 2013 r., poz. 392 – dalej: „u.u.o.”) w zw. z art. 436 § 2 k.c.

W konsekwencji w niniejszej sprawie ewentualną podstawą odpowiedzialności deliktowej pozwanego za działania osób trzecich może być art. 429 k.c.

Wymieniony przepis głosi, że kto powierza wykonanie czynności drugiemu, ten jest odpowiedzialny za szkodę wyrządzoną przez sprawcę przy wykonywaniu powierzonej mu czynności, chyba że nie ponosi winy w wyborze albo że wykonanie czynności powierzył osobie, przedsiębiorstwu lub zakładowi, które w zakresie swej działalności zawodowej trudnią się wykonywaniem takich czynności.

Z ustalonego stanu faktycznego wynika, że podczas rozmowy telefonicznej z pracownikiem (...) S.A. powód zażądał naprawienia szkody poprzez przywrócenie pojazdu do stanu poprzedniego, tj. jego bezgotówkową naprawę. W reakcji na to żądanie konsultant zaproponował, aby powód oddał samochód do wspomnianego już (...) K., należącego do sieci naprawczej (...) Pomoc S.A. Powód na taką propozycję wyraził zgodę

i w przeciągu kilku dni dostarczył H. do (...). Analizując zatem przesłanki art. 429 k.c. w kontekście przytoczonych ustaleń, należy podkreślić, że bez wątpienia w (...) K. naprawiono samochód powoda częściowo wadliwie, wskutek czego obniżeniu uległa jego wartość rynkowa o 1.200 zł. Trzeba jednak zaznaczyć, że wyrządzona szkoda nie wynikała z czynu niedozwolonego, lecz z nienależytego wykonania umowy o dzieło zawartej przez powoda

z (...) K.. To bowiem A. W. (1) był stroną umowy z warsztatem, którą zawarł

z nim w sposób konkludentny, poprzez dostarczenie swojego samochodu. Udział pozwanego w całym przedsięwzięciu polegał na zaproponowaniu (...) K. powodowi, a następnie prowadzeniu korespondencji z warsztatem, celem ustalenia zakresu napraw oraz cen części, co z kolei miało służyć minimalizacji kosztów po stronie (...) S.A. Nie można więc mówić

o powierzeniu wykonania określonych czynności przez pozwanego podmiotowi trzeciemu, lecz o udzieleniu powodowi pomocy w naprawieniu szkody, poprzez wskazanie konkretnego warsztatu mechanicznego. W niniejszej sprawie zakład ubezpieczeń nie zlecił (...) K. przywrócenia pojazdu do stanu poprzedniego, lecz sfinansował naprawę samochodu powoda.

Godzi się bowiem przede wszystkim wskazać, że z art. 822 § 1 k.c. wynika, iż przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej **ubezpiaczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania** za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Świadczenie pozwanego polega więc na wypłacie określonej sumy pieniężnej, a nie na świadczeniu usług.

Marginalnie trzeba podnieść, że nie zachodziła odpowiedzialność pozwanego na podstawie art. 436 § 2 k.c. ze względu na brak adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy kolizją drogową a wyrządzeniem szkody w pojeździe A. W. (1) przez pracowników warsztatu mechanicznego. To bowiem (...) K. źle przeprowadził naprawę samochodu, a poza tym powód nie musiał wybierać akurat warsztatu wskazanego przez pozwanego, bądź też mógł zażądać wypłacenia mu wyłącznie kwoty pieniężnej.

W rezultacie Sąd Okręgowy uznał, że Sąd Rejonowy wadliwie zastosował art. 474 oraz art. 19 ust. 1 w zw. z art. 34 ust. 1 u.u.o. w zw. z art. 436 § 2 k.c., ponieważ pozwany zakład ubezpieczeń nie odpowiada za szkodę w wysokości 1.200 zł poniesioną przez powoda wskutek nieprawidłowo wykonanej naprawy jego samochodu w (...) K.. O tę kwotę należało więc obniżyć zasądzoną w punkcie 1. zaskarżonego wyroku sumę odszkodowania.

Z kolei nie można zgodzić się ze skarżącym, że Sąd naruszył art. 3 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z dnia 10 listopada 2015 r.), ponieważ ów przepis zawiera wyjaśnienie definicji ustawowych,

a apelujący nie podał, którą z nich konkretnie Sąd Rejonowy błędnie zinterpretował i jakie to miało znaczenie dla praw i obowiązków stron postępowania.

Następstwem omówionej zmiany wyroku Sądu pierwszej instancji była modyfikacja rozstrzygnięcia o kosztach procesu.

W niniejszej sprawie przy wartości przedmiotu sporu wynoszącym 3.194,50 zł ostatecznie została zasądzona na rzecz powoda kwota 607,50 zł, która stanowi 19 % dochodzonej przez powoda sumy pieniędzy. Zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu, strony powinny ponieść jego koszty w takim stopniu, w jakim przegrały sprawę, a zatem powód w 81 %, zaś pozwany w 19 %. Koszty procesu wyniosły 1.994 zł (po stronie powoda – 1377 zł, natomiast po stronie pozwanego – 617 zł). W myśl podanej zasady pozwanego powinny obciążać koszty w kwocie 378,86 zł (1.994 zł x 19%), skoro jednak faktycznie poniósł koszty w kwocie 617 zł, należy mu się zwrot sumy 238 zł, którą Sąd zasądził na jego rzecz od powoda, orzekając o tym na podstawie art. 100 zd. pierwsze k.p.c.

Następstwem obniżenia zasądzonej na rzecz powoda kwoty tytułem odszkodowania była również zmiana orzeczenia Sądu pierwszej instancji co do obciążenia nieuiszczonymi kosztami sądowymi. Koszty te stanowiły łącznie sumę 460 zł, a zatem skoro pozwany przegrał sprawę w pierwszej instancji w 19 %, wówczas kwota, którą należało nakazać pobrać od (...) S.A. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Zduńskiej Woli, wynosi 87,40 zł. Z kolei powód przegrał

w 81 %, co oznacza, że przypadająca na niego część kosztów sądowych wynosi 372,60 zł. O nieuiszczonych kosztach sądowych Sąd odwoławczy orzekł na mocy art. 113 ust. 1 u.k.s.c. w zw. z art. 100 zd. pierwsze k.p.c.

Z przytoczonych względów Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w punktach 1.3. i 4. na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., o czym orzekł jak w punkcie I. sentencji.

O kosztach postępowania apelacyjnego Sąd Okręgowy orzekł w punkcie II. sentencji na podstawie art. 98 § 1 i 3 w zw. z art. 99 w zw. z art. 391 § 1 k.p.c., a zatem zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, który powód przegrał w instancji odwoławczej w całości.

Sąd zasądził więc od powoda na rzecz pozwanego kwotę 350 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego, na którą to sumę złożyły się następujące kwoty: 300 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa prawnego, którą to kwotę Sąd ustalił w oparciu o § 2 pkt 2), § 10 ust. 1 pkt 1) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804) oraz 50 zł tytułem zwrotu opłaty od apelacji.